

GROEI & BLOEI

ZILVER - Teun Schuwer

Oude Koudekerkseweg 69 – Middelburg

Teun heeft 85 m² een tuin gecreëerd waarin de beleving van een natuurlijk boslandschap centraal staat. De achtertuin bestaat uit twee sferen: een bosachtige omgeving met een open plek als focuspunt vanuit de woning en daarachter een plukpaadje dat als een klein voedselbos door de tuin loopt. Een waterval en beekje zorgen voor beweging en geluid. Ook de voortuin is volledig groen ingericht, maar biedt tegelijkertijd ruimte aan een looppad, fietsen en een klein terras. Het resultaat is een tuin waarin natuurbeleving, functionaliteit en creativiteit op een bijzondere manier samenkomen.

Het juryrapport

De tuin

De jury was onder de indruk van de manier waarop Teun met slechts 85 m² een gevoel van ruimte en natuur heeft gecreëerd. De tuin voelt niet als een kleine stadstuin, maar als een klein landschap waarin steeds iets nieuws te ontdekken valt. De bomen en beplanting zorgen voor verschillende hoogtes en lagen en vormen samen een groene omgeving waarin je je even aan de stad lijkt te kunnen onttrekken.

Vanuit de woning loopt het groen door tot tegen de achtergevel. Vanuit de schuifdeur stap je als het ware rechtstreeks een open plek in het bos in. Dat zorgt voor een sterke verbinding tussen binnen en buiten: de tuin wordt onderdeel van het interieur en het groen komt letterlijk de woning binnen. De jury vond juist deze wisselwerking tussen huis en tuin bijzonder geslaagd.

Vanaf deze open plek leidt een stapstenen-pad verder de tuin in, richting het voedselbosje en uiteindelijk het terras. De kinderen kunnen er in voor- tot najaar van alles plukken. Het kabbelende water van het beekje en de waterval versterkt de natuurbeleving en zorgt voor een aangenaam achtergrondgeluid.

Ook in de voortuin is de beschikbare ruimte maximaal benut. Het groen loopt door tot onder het raam, terwijl een looppad, fietsplek en klein terras praktisch zijn ingepast. De grote bakfiets heeft daarbij een vanzelfsprekende plek gekregen tussen het groen. De jury waardeerde hoe functionaliteit hier niet ten koste gaat van het groene karakter van de tuin.

Slim en creatief omgaan met de ruimte

Voor de jury springt vooral de hoeveelheid creativiteit in het oog. Teun heeft niet geprobeerd een grote tuin na te bootsen op 85 m², maar heeft juist de kwaliteiten van een natuurlijk landschap vertaald naar een heel kleine ruimte. Door te werken met verschillende lagen, boomstructuren en zichtlijnen ontstaat een tuin die veel groter aanvoelt dan hij in werkelijkheid is.

Een mooi voorbeeld daarvan is het eerdergenoemde stapstenen-pad. De afstand tussen de stenen is bewust gevarieerd: dichtbij liggen ze verder uit elkaar en verderop juist dichter bij elkaar. Hierdoor wordt het perspectief versterkt en lijkt de tuin dieper. Ook de bomen zijn op een slimme manier ingezet. Ze vormen als het ware een groen dak en zorgen voor de sfeer van een bos, terwijl de open plek daarbinnen een duidelijk focuspunt vormt.

De beplanting tegen de gevel heeft bovendien meerdere functies. In de zomer werkt het groen als een natuurlijke zonluifel en houdt het de warmte buiten. In de winter is de beplanting

GROEI & BLOEI

transparanter en kan het zonlicht juist naar binnen vallen. Zo wordt een ruimtelijke keuze tegelijkertijd een praktische en klimaatvriendelijke oplossing.

Het watersysteem is een ander sterk voorbeeld van creatief ruimtegebruik. Onder de woning uit het begin van de twintigste eeuw bevindt zich een groot gemetseld waterreservoir. Het opgevangen water wordt opgepompt en komt als waterelement in het bosje naar boven. Vandaar stroomt het via het beekje richting het achterste deel van de tuin, waar het met druppelslangen in de bodem terechtkomt en het zonnigste deel van de tuin van water voorziet. Het water is daarmee niet alleen onderdeel van de beleving, maar heeft ook een praktische functie.

Voor de kinderen vormt het beekje bovendien een extra speelroute. Het waterloopje is een plek om doorheen te kruipen en te sluipen en maakt de tuin ook vanuit hun perspectief spannend en avontuurlijk.

Groen, water en biodiversiteit

De tuin is rijk aan groen en biedt op verschillende manieren ruimte aan dieren. De beplanting is grotendeels inheems, aangevuld met soorten uit Zuid- en Oost-Europa. Met de veranderende klimaatomstandigheden in gedachten zijn bewust soorten gekozen die steeds beter bij het Nederlandse klimaat passen.

Door de grote variatie aan beplanting is de tuin jaarrond aantrekkelijk voor vogels en insecten. Bloemen en vruchten bieden voedsel, terwijl bomen, struiken en dichte beplanting schuilplekken creëren. Bosmuisjes vinden er een plek, merels bouwen er hun nest en ook een mezenkastje maakt deel uit van de tuin. Ook het water draagt bij aan de levende kwaliteit van de tuin. Het beekje en de waterval brengen niet alleen beweging en geluid, maar vormen een extra element in het ecosysteem van de tuin. Het opgevangen water wordt bovendien zo lang mogelijk binnen de tuin benut.

Vrijwel alle materialen hebben een 2^e leven gekregen. Stenen van de vorige bewoners zijn hergebruikt voor stapelmuurtjes, borderranden en het terras. Ook de waterval en de zandbak zijn gemaakt van oude houten vloerdelen. Daarmee laat de tuin zien dat een bijzondere inrichting niet hoeft te betekenen dat er veel nieuwe materialen nodig zijn.

De jury vindt het mooi om te zien hoe Teun vanuit de tuin ook verbinding maakt met de omgeving. Het 'borrowed green' van de burens wordt meegenomen in de eigen tuinbeleving en zorgt voor gesprek, terwijl vanuit de voortuin gemakkelijk contact ontstaat met de buurt. Er worden ervaringen, ideeën en kennis gedeeld, zo verspreidt de liefde voor een levende tuin zich verder dan de eigen erfgrans!

Conclusie

De jury ziet in de tuin van Teun een uitzonderlijk creatieve en ecologisch sterke tuin. Op slechts 85 m² is een compleet landschap ontstaan, met bos, een open plek, een voedselbosje, bloemrijke borders, water en ruimte voor mens en dier. De tuin laat op een overtuigende manier zien hoeveel beleving er op een klein oppervlak mogelijk is wanneer je anders naar ruimte durft te kijken.

Wat deze tuin bijzonder maakt, is de landschappelijke manier van denken. Teun heeft niet simpelweg zoveel mogelijk planten in een kleine tuin gezet, maar een samenhangend geheel

GROEI & BLOEI

ontworpen waarin bomen, beplanting, water, zichtlijnen en gebruik elkaar versterken. De sterke verbinding tussen woning en tuin maakt de tuin bovendien onderdeel van de leefruimte.

De jury is vooral enthousiast over de durf en originaliteit die uit de tuin spreken. Tegelijkertijd vraagt deze manier van tuinieren om kennis en aandacht. De bomen en gelaagde beplanting moeten in deze beperkte ruimte zorgvuldig worden beheerd en vragen regelmatig snoeiwerk. De organische, bijna oerwoudachtige uitstraling zal niet iedere beginnende tuinier direct aanspreken of eenvoudig te vertalen zijn naar de eigen tuin.

Juist daarin schuilt volgens de jury ook de waarde van deze tuin. Teun laat zien dat een kleine tuin niet klein hóéft te voelen en daagt uit om verder te kijken dan de gebruikelijke indeling van een stadstuin. Met een landschappelijke blik, aandacht voor hoogte en gelaagdheid en de moed om buiten de gebaande paden te denken, ontstaan verrassende mogelijkheden. De jury vindt het leuk om te zien dat hij wat leert in zijn eigen tuin, als landschapsarchitect ook toepast in de beplantingsplannen voor de openbare ruimte.

Deze tuin is daarmee misschien niet voor iedere tuinier een direct toepasbaar voorbeeld, maar wel een enorme inspiratiebron. De jury ziet hierin een tuin die op het gebied van ecologie en ruimtelijk denken zijn tijd vooruit is. De hoeveelheid kennis, ideeën en creativiteit die in slechts 85 m² is samengebracht, maakt de tuin tot een bijzonder voorbeeld van hoe je met weinig ruimte een rijke leefomgeving voor mens, plant en dier kunt creëren.

De jury beloont de tuin van Teun daarom met de tweede prijs van de wedstrijd Beste Levende Tuin 2026.